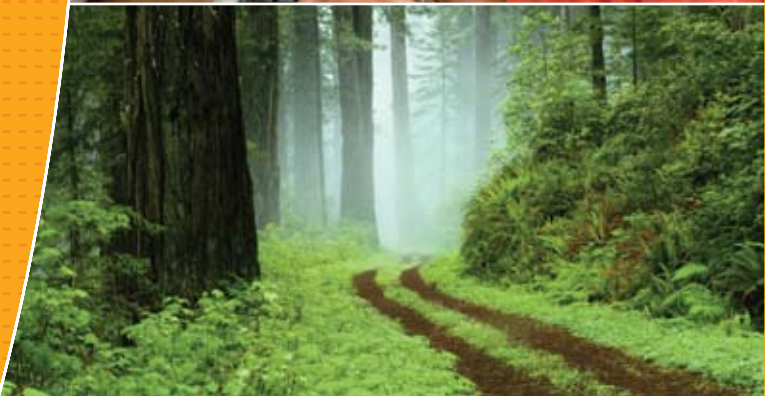

Đầu Tư Vào
California:
Tiểu Bang Chúng Ta,
Tương Lai Chúng Ta.

Quy hoạch giao thông,
phương tiện
công cộng &
tài nguyên thiên nhiên.

Nền tảng cho giấc mơ California.

Hàng ngày mỗi phút, người dân trong tiểu bang chúng ta uống nước và đi lại trên đường phố. Hàng triệu người đến sở làm bằng phương tiện chuyên chở công cộng và gửi con em đến các trường công lập. Đây là những thí dụ về “cơ sở hạ tầng” – nền tảng cho tiểu bang rộng lớn và hối hả của chúng ta.

Khi cơ sở hạ tầng phục vụ chúng ta tốt, chúng ta có thể không hề để ý đến nền tảng đang hỗ trợ cách chúng ta sống và làm việc. Nhưng khi cơ sở này thiếu hụt, tất cả chúng ta đều liên lụy đến. Hiện nay có rất nhiều đề nghị về cơ sở hạ tầng cần sự lựa chọn của công chúng. Những quyết định chúng ta cùng nhau đưa ra sẽ ảnh hưởng đến nền kinh tế và phẩm chất cuộc sống của California trong những năm tới đây.

Cơ sở hạ tầng là gì?

Có bốn loại “cơ sở hạ tầng” chính mà 37 triệu cư dân của California sử dụng:

- 1 **Giao Thông** – đường sá, cầu cống, phương tiện chuyên chở, phi trường, hải cảng, đường xe lửa
- 2 **Cơ Sở Giáo Dục** – những tòa nhà dành cho các trường K-12, đại học cộng đồng và đại học
- 3 **Nước và Tài Nguyên Thiên Nhiên** – nước, phẩm chất không khí, điện năng, các công viên và bãi biển
- 4 **Những Tòa Nhà Công Cộng** – các trạm cứu hỏa và trạm cảnh sát, thư viện, bệnh viện công, các tòa nhà chính quyền, tòa án, nhà tù, nhà ở công cộng

Nhiều vốn đầu tư đặt trọng tâm vào các cơ sở hạ tầng do chính quyền sở hữu và cần sự chấp thuận của cử tri. Lý do là việc đầu tư vào cơ sở hạ tầng thường là những *chi phí bỏ vốn* một lần, như phát hành công phiếu địa phương để xây cất hoặc nâng cấp một trường học. Các ngân quỹ này phụ thêm vào ngân sách bình thường của tiểu bang, quận hạt hoặc thành phố, dùng để trả các *chi phí hoạt động* và *bảo trì*, chẳng hạn trả lương giáo viên, nhân viên và tiền điện nước để trường hoạt động. Người dân California đóng vai trò chính trong việc quyết định chi tiêu bao nhiêu cho các loại cơ sở hạ tầng khác nhau.

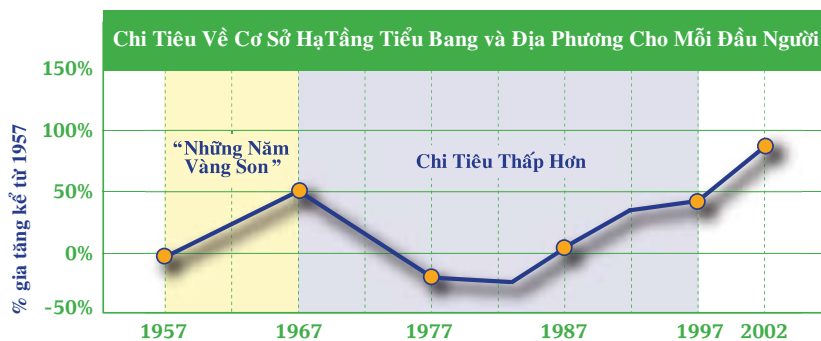
Next Ten là một tổ chức độc lập phi đảng phái nhằm giáo dục, thu hút và làm cho người dân California có quyền hành để, cùng với nhau, chúng ta có thể cải thiện nền kinh tế và phẩm chất cuộc sống của chúng ta trong tương lai.

Chi tiêu vào cơ sở hạ tầng

Hiện nay, một người dân trung bình của California đóng góp khoảng 950 đô la mỗi năm cho cơ sở hạ tầng tiểu bang và địa phương qua các khoản thuế và lệ phí (phần quý vị trả bao nhiêu tùy thuộc vào nơi quý vị cư ngụ và mức thu nhập của gia đình quý vị). Chúng ta đầu tư vào cơ sở hạ tầng vì ba lý do chính:

- **Sửa chữa và bảo trì** – như sửa chữa ổ gà và tu bổ đê
- **Để theo kịp với sự gia tăng dân số** – ước tính là trên 500.000 mỗi năm
- **Công nghệ tối tân hơn và các tiêu chuẩn cao hơn** – chẳng hạn công nghệ mới và hệ thống viễn thông trong các lớp học và cộng đồng, cải thiện tiêu chuẩn về phẩm chất của nước và không khí, lắp đặt thiết bị mới phòng chống động đất

Một số người nhắc đến thập niên 1960 như “những năm vàng son” khi California đầu tư lớn vào hệ thống nước, xa lộ và trường học của tiểu bang. Vào các thập niên 1970 và 1980, chi tiêu cho mỗi đầu người thấp hơn nhiều. Gần đây, việc chi tiêu cho cơ sở hạ tầng đã tăng lên, nhưng vẫn chưa đủ để bù đắp cho việc thiếu đầu tư trong quá khứ.

Một số người nêu ra những quãng đường dài đi làm hàng ngày, các trường học và nhà tù quá chật chội, việc đóng cửa bãi biển hoặc phẩm chất không khí kém như những thí dụ chúng ta cần đền bù cho những năm chi tiêu thấp hơn đã qua. Những người khác không đồng ý và nghĩ rằng việc chi tiêu tăng lên có thể sẽ bị chính quyền phung phí.

Quý vị muốn tương lai nào cho California?

Quý vị nghĩ thế nào về đường sá, trường học và cơ sở hạ tầng trong cộng đồng của quý vị?

Chi trả cho cơ sở hạ tầng

Ngân quỹ để đầu tư vào cơ sở hạ tầng của California đến từ nhiều nguồn khác nhau: thuế tiểu bang và địa phương, công phiếu, lệ phí của người sử dụng, chính quyền liên bang và các công ty như công ty điện nước. Đối với bất cứ đầu tư nào vào cơ sở hạ tầng, chúng ta cần phải quyết định:

- **Chúng ta cần bao nhiêu tiền?** Chúng ta đáp ứng được những nhu cầu của cộng đồng chúng ta như thế nào và đồng thời cũng chắc chắn là chúng ta đang sử dụng tài nguyên một cách sáng suốt và hữu hiệu nhất có thể được?
- **Ai chi trả?** Chúng ta có muốn đại chúng chi trả cho cơ sở hạ tầng (như các trường học) hoặc đó là việc mà chỉ người sử dụng phải chi trả dựa trên mức sử dụng của họ (như hóa đơn nước hoặc thuế hơi đốt)?
- **Chúng ta chi trả bây giờ hay sau này?** Chính quyền có thể chọn chỉ chi tiêu cho cơ sở hạ tầng dựa trên mức độ phát triển trong một năm nhất định. Hoặc, tương tự một gia đình vay tiền mua nhà, chính quyền có thể vay mượn bằng cách bán công phiếu rồi sau đó trả lại cùng với tiền lãi theo thời gian.

Trở Nên
Khôn
Ngoan Hơn

Ngày nay, 37 triệu dân California sử dụng cùng khối lượng nước như khi tiểu bang chỉ có 27 triệu dân. Những gia tăng đáng kể về hiệu quả sử dụng nước này có được do những thay đổi trong nông nghiệp như có nhiều hệ thống tưới nước nhỏ giọt hơn, các cách chế tạo mới và thêm nhiều gia đình sử dụng bồn cầu xả nước ít và đầu vòi hương sen chảy nước ít hơn.

Vài điều về công phiếu

Chính quyền tiểu bang và địa phương yêu cầu cử tri chấp thuận công phiếu để mượn tiền cho những công trình sẽ tồn tại lâu dài, như trường học và cầu cống. Các đầu tư này nhằm mục đích cải thiện nền kinh tế hoặc phẩm chất cuộc sống chúng ta. Chính quyền bán công phiếu để lấy tiền bây giờ và sẽ trả lại cùng với tiền lãi, qua một số năm.

- **Công phiếu tiểu bang** được trả lại bằng Quỹ Tổng Quát của tiểu bang. Thí dụ, để trả lại 10 tỷ đô la công phiếu trong vòng 30 năm, hiện tại chi phí tổn khoảng 650 triệu đô la mỗi năm, tổng cộng là 20 tỷ đô la sau khi thực hiện tất cả các chi trả. Công phiếu giảm bớt số tiền tiểu bang có thể chi tiêu hàng năm cho những khoản khác của ngân sách như giáo dục và y tế.
- **Công phiếu địa phương** được trả lại bằng thuế trên các bất động sản địa phương. Các chủ nhà được cho biết công phiếu sẽ làm thuế tăng thêm bao nhiêu. Người thuê nhà cũng có thể chi trả qua việc tiền thuê nhà bị tăng lên.

Đối với mỗi công phiếu, chúng ta có thể hỏi: Đây có phải là một đầu tư tốt không? Đây có phải là một việc sẽ tồn tại lâu dài và tạo giá trị cho thế hệ này và thế hệ tiếp theo? Có những cách nào khác để chi trả thay vì công phiếu không?

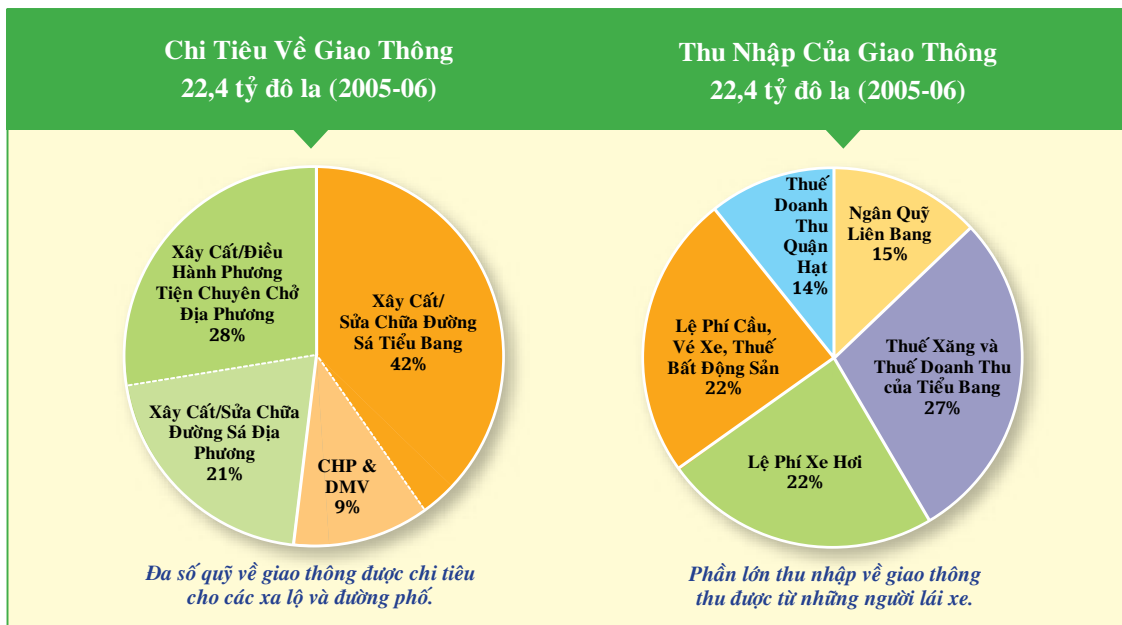

ĐẶT TRỌNG TÂM VÀO

Giao Thông

California có 50.000 dặm đường xa lộ, phục vụ 23 triệu người lái xe. Tiểu bang có vài hải cảng chính và hơn 250 phi trường công cộng. Gộp lại chung, tất cả giúp hỗ trợ cho nền kinh tế 1,5 nghìn tỷ đô la của tiểu bang. Tuy thế nhiều thành phố ở California cũng chịu cảnh kẹt xe trầm trọng, phẩm chất không khí kém và đông nghẹt người ở các hải cảng, phi trường.

California dành 22,4 tỷ đô la cho các đầu tư về giao thông trong năm 2005-06:

Hầu hết người dân California cho rằng cải thiện giao thông là việc ưu tiên. Hãy cân nhắc các lựa chọn dưới đây:

- Người dân California có thể chọn sử dụng nhiều hơn các phương tiện chuyên chở công cộng (chỉ có khoảng 5% đi làm hàng ngày bằng cách này) hoặc sử dụng nhiều hơn đường dành cho xe chở nhiều người.
- Công phiếu và/hoặc thuế cho các dự án giao thông sẽ được nêu ra trong lá phiếu cuộc bầu cử tới đây của quý vị.
- Chính quyền tiểu bang có thể tăng thuế hoặc lệ phí dành cho giao thông.
- Chúng ta có thể thưởng khuyến khích cho việc tìm ra những cách tổ chức mới cho các cộng đồng sao cho mọi người đi làm và đến các điểm dịch vụ thuận tiện hơn để mọi người lái xe ít đi.

Chúng ta phải làm thêm bao nhiêu đường phố mới để hỗ trợ những người lái xe hiện nay và trong tương lai? Hiện nay phải tốn gấp ba lần để làm một dặm đường xa lộ so với 30 năm trước đây, ngay cả sau khi đã điều chỉnh theo lạm phát, vì giá đất đai và vật liệu xây cất đã tăng nhanh hơn các phí tổn khác. Các loại phương tiện giao thông nào khác ngoài đường phố ra phải được đầu tư ưu tiên để giúp nền kinh tế của chúng ta tiếp tục phát triển?

ĐẶT TRỌNG TÂM VÀO

Cơ Sở Giáo Dục

California có 9.000 trường học K-12 được tài trợ công cộng phục vụ trên 6 triệu học sinh. Đối với các sinh viên ở cấp học cao hơn, có 110 đại học cộng đồng và 33 khuôn viên trường đại học. Những cơ sở mới và cơ sở được nâng cấp phần lớn được tài trợ bởi:

- **Công phiếu cho trường học địa phương** – một gia đình trung bình trả khoảng 200 đô la mỗi năm cho công phiếu trường học địa phương qua thuế bất động sản hoặc tiền thuê nhà của họ.
- **Công phiếu cho trường học tiểu bang** – một gia đình trung bình trả khoảng 250 đô la mỗi năm cho công phiếu cho trường học tiểu bang qua thuế lợi tức và thuế mua hàng của tiểu bang.

Công phiếu cho trường học địa phương và đại học cộng đồng hiện nay có thể được thông qua với 55% cử tri chấp thuận thay vì đa số hai-phần-ba như trong quá khứ. Kể từ khi có sự thay đổi, hơn 80% các công phiếu cho trường học địa phương đã được phát hành và có nhiều trường mới được xây cất.

Hơn 75% các trường công lập K-12 của California đã cũ trên 25 năm. Khi chúng ta nâng cấp và mở rộng trường học, chúng ta có thể tìm những cách để dùng chung các cơ sở.

Chia Sẻ Tài Nguyên Cộng Đồng

Học Khu Thống Nhất Los Angeles và các nhà cung cấp dịch vụ y tế hợp tác với nhau để đặt một y viện tại Sun Valley Middle School. Thay vì một y tá trường học cho 3.000 học sinh, các gia đình trong cộng đồng giờ đây có một y viện trọn vẹn. Y viện tiết kiệm được phí tổn về bất động sản và nhận tài trợ của liên bang mà quận hạt sẽ không được hưởng nếu không có sự hợp tác.

ĐẶT TRỌNG TÂM VÀO

Nước và Tài Nguyên Thiên Nhiên

California có nhiều tài nguyên thiên nhiên. Khi chúng ta quản lý và bảo tồn nước, rừng, bãi biển, công viên và các nguồn năng lượng của chúng ta, chúng ta có thể nghĩ đến những cơ hội để cải thiện môi trường trong khi cũng theo kịp với nhịp độ gia tăng dân số.

Người dân California có thể đến thăm trên 1.000 công viên cùng trên 1.340 dặm đường bờ biển. Công phiếu tiểu bang thường được sử dụng cho những công viên của tiểu bang, bảo vệ đất đai và làm sạch bãi biển. Các công viên và những cơ sở giải trí địa phương được tài trợ bởi nhiều nguồn khác nhau bao gồm công phiếu địa phương. Các lệ phí để theo đúng luật do các doanh nghiệp đóng là nguồn tài trợ chính cho việc bảo vệ môi trường.

Mỗi ngày California sử dụng 40 tỷ ga lông nước. Một gia đình trung bình chi tiêu 350 đô la mỗi năm cho các dự án nước địa phương qua hóa đơn nước hoặc tiền thuê nhà của họ. Những dự án lớn kiểm soát lợi của tiểu bang như hệ thống đê được tài trợ bởi công phiếu tiểu bang và tiền của liên bang.

ĐẶT TRỌNG TÂM VÀO

Những Tòa Nhà Công Cộng

Chính quyền tiểu bang và địa phương của California quản lý hàng ngàn các tòa nhà dành cho an toàn công cộng và dịch vụ công cộng, như trạm cứu hỏa, thư viện, bệnh viện, nhà ở công cộng và nhà tù. Đa số những tòa nhà công cộng mới và việc nâng cấp được tài trợ bởi công phiếu. Công phiếu thường được đề xuất để giải quyết những vấn đề như quá đông dân và an toàn về động đất, hoặc để cung cấp thêm khả năng sử dụng dịch vụ công cộng.

“Những tòa nhà xanh” giảm bớt ảnh hưởng đến môi trường và tiết kiệm tiền bằng cách thức xây cất và hoạt động. Chi Nhánh Thư Viện West Valley ở San Jose là thư viện xanh đầu tiên trong nước, được xây cất sử dụng nước tưới cây cỏ giảm hơn 50% và năng lượng giảm hơn 30% so với các tòa nhà tiêu chuẩn. Hơn 25% các vật liệu của thư viện này được tái chế và 20% được làm tại địa phương. Thư viện được ưa chuộng này tiết kiệm tiền bằng cách dùng ít tài nguyên thiên nhiên hơn.

Quý vị có thể làm gì

Thông hiểu các vấn đề và nói chuyện với những người khác là bước đầu tiên đáng kể để tạo nên một California tốt đẹp hơn. Và, có thêm nhiều cách để quý vị tham gia:

- Hãy tìm những vấn đề về cơ sở hạ tầng trên lá phiếu của quý vị khi quý vị đi bầu trong cuộc bầu cử lần tới.
- Hỏi các viên chức dân cử của quý vị về điều họ dự tính cho cơ sở hạ tầng và cho họ biết về những điểm ưu tiên của quý vị.
- Hãy nghĩ đến những cách quý vị và gia đình có thể sử dụng tài nguyên hữu hiệu hơn. Quý vị có thể khởi xướng một chương trình tái chế, đi chung xe, tổ chức một ngày làm sạch thành phố hoặc giúp trường học địa phương và nơi làm việc của quý vị giảm bớt mức sử dụng năng lượng của họ.
- Tìm những người khác cũng chia sẻ các mối quan tâm của quý vị và lập kế hoạch để hợp tác với nhau. Những nhóm nhỏ có thể làm nên các thay đổi lớn.

Để biết thêm chi tiết và những liên kết đến các nguồn thông tin khác, xin ghé xem www.NextTen.org.

Cho thế hệ này và thế hệ kế tiếp, chúng ta hiện đang quyết định tương lai của chúng ta.

Next Ten tạo ra những công cụ làm cho người dân California có quyền hành qua sự thông hiểu kỹ càng hơn về những vấn đề then chốt ảnh hưởng đến nền kinh tế và phẩm chất cuộc sống tương lai của chúng ta.

NEXT TEN

www.NextTen.org

Bản tài liệu này và những ấn phẩm liên quan được phân phát khắp California qua sự hợp tác với các thư viện, trường học và đại học, Liên Đoàn Cử Tri Phụ Nữ và những tổ chức khác cam kết cho việc giáo dục phi đảng phái. Xin gọi điện thoại, gửi điện thư hoặc ghé thăm chúng tôi trực tuyến trên mạng để đặt yêu cầu.

Next Ten, 209 Hamilton, Suite 250, Palo Alto, CA 94301 • 650.321.5417 • info@nextten.org

Các nguồn tin được lấy từ: Bộ Tài Chánh California, Văn Phòng Phân Tích Lập Pháp, Trung Tâm Duy Trì Nghiên Cứu Về Nền Kinh Tế California, Cục Thống Kê Dân Số Liên Bang và Thăm Dò Ý Kiến Cộng Đồng Hoa Kỳ, Viện Chính Sách Công Cộng California, Nha Lộ Vận, Ban Điều Hành Phương Tiện Chuyên Chở Liên Bang và Hiệp Hội Phương Tiện Chuyên Chở Công Cộng Hoa Kỳ, Viện Thái Bình Dương, chương trình Trường Học Mới cho Vùng Lân Cận Tốt Đẹp Hơn và Hiệp Hội Xây Dựng Xanh Liên Bang. Các con số được tính tròn. Trình bày bởi *Common Knowledge (www.ckgroup.org)*, *Leah Prahm* và *Laser.Com Design*.